

«Співанки»

Юрій Федькович

I

А я собі стрілець!

А я собі — та ще мені ся хоче!

А я собі стрілець!

Б'ю серни та й куниці —

Свист як у лист! як у гаю-гаю-гаю!

Бо зух си молодець

З своїм кресом!

А в мене браття, кріс!

А в мене, брє, — та й ще мені ся хоче!

А в мене, браття, кріс,

Як локоть макогона!

Свист як у лист! як у гаю-гаю-гаю!

Так ходжу в чорний ліс

З своїм кресом!

Та йду я спізна раз!

Та йду я раз — та й ще мені ся хоче!

Та йду я спізна раз!

Та йду я та й думаю, —

Свист як у лист! як у гаю-гаю-гаю!

Що ночувати час

З своїм кресом!

Аж тут я нагадав —

Аж тут я, брє, — та й ще мені ся хоче! —

Аж тут я нагадав,

Що там, під лісом, хатка, —
Свист як у лист! як у гаю-гаю-гаю!
А в хатці — як три пав, —
З своїм кресом!

А в хатці — як три пав,
А в хатці, брє, — та й ще мені ся хоче!
А в хатці — як три пав,
Рум'яних, круглолицих!
Свист як у лист! як у гаю-гаю-гаю!
Там буду ночував
З своїм кресом!

Приходжу я до них!
Приходжу я — та й ще мені ся хоче!
Приходжу я до них
Та й пук-пук-пук! в віконце.
Свист як у лист! як у гаю-гаю-гаю!
— Пустіть, до триста лих,
З моїм кресом!

А вни всі три нараз —
А вни всі три — та й ще мені ся хоче!
А вни всі три нараз
Устали, засвітили.
Свист як у лист! як у гаю-гаю-гаю!
— А просимо ж до нас
З своїм кресом!

Я думав, що дадуть, —
Я думав, що — та й ще мені ся хоче!
Я думав, що дадуть
Стрілецькую вечерю...

Свист як у лист! як у гаю-гаю-гаю!
А вни мнов та у кут,
З моїм кресом!

Та вже тогді всі три —
Та вже тогді — та вже ми ся й не хоче!
Та вже тогді всі три
Як стануть — кочергами...
Свист як у лист! як у гаю-гаю-гаю!
Не було жарту, брє,
З моїм кресом!

Утерли, в сто їх душ, —
Утерли в сто — та вже ми ся не хоче!
Утерли, в сто їх душ,
І лож, і крешелинє...
Свист як у лист! як у гаю-гаю-гаю!
Вже більше ані руш
З моїм кресом!

II
Браття опришки — гайда за чару! —
Воля і вина в горах ростуть!
Кара тиранам, кара їм, кара,
Що місто пива кров нашу п'ють!
Гостри ніж!
Ріж ката, ріж!

.....
В бідної вдови одна корова
Батько — на лаві, діти ревуть;
Діти — по світі, корова — попова:
Бог милосердний дасть дітям путь!
Гостри ніж!

Ріж ката, ріж!

.....

Плаче удова в вйта в порога:

"Вигнав мя, вйте, з хати сусід!.."

"Тихо, сердешна! тихо, небого! —

Як я зневажу свій таки рід?"

Гостри ніж!

Ріж ката, ріж!

А коло вовка

Вйта повись!

.....

IX

Як засяду, браття, коло чари,

Як засяду, браття, на меду,

То хай їдуть турки та й татари —

А я собі й ухом не веду!

Бо що нині — то я знаю;

А пси завтра марш заграють,

А позавтра кури заGREBуть!

А як прийде, браття, костюмаха,

Та як прийде, браття, із косов,

А я крикну: "Як здорова, свахо?"

Нумо собі, свашко, — із росов!"

А як гарно закропимо душу,

Та як вчистим, браття, аж по брай,

Тоді з свашков в три дорозі рушу —

Тоді собі з свашков просто в рай!

А як прийду, братчики, до раю —

Та кулаком в двері: пук-пук-пук!

Петро з бучком: "Чого тут, бугаю?
Та я тобі зараз сприщу гук!"

А я вийму вареної фляшу,
Вийму і сивушки боклажок:
"Нумо, куме, — се за душу нашу!
Нумо, куме Петре, хоть разок!"

А він візьме, браття, покуштує
Та за одним махом — аж до дна!
Та лиш цмокне: "Най ти ж мать мордує!
Се ж то, куме, трунчик — на-на-на!"

На той галас збігнуться святії —
Сава, Тома, Дмитро, Николай, —
Та як хлиснуть, браття, тої гії,
То забудуть, браття, і за рай!..

Аж тут лізе-шкутильга помалу
На товстій кривулі бог-отець:
"Де ж ти, Петре, так ся закрохмалив?
Та я тобі зараз дам ралець!"

"Бий, о боже, кілько лиш ся влізе,
А хоть і мечи нас через пліт, —
Лиш сивушки дай нам хоть дві діжі,
Бо се тобі трунчик на ввесь світ!"

А бог візьме — стане смакувати,
Та лиш мигне усом: "Bonus est!"
Де ж таке ви роздобули в ката?
Се не виливайте поза хрест!"

Задля того ж — пиймо, браття, пиймо,
Бо так господь з неба повелів;
Доки віку — доти ся нажйймо,
А не забуваймо божих слів!
Бо що нині — то я знаю;
А пси завтра марш заграють,
А позавтра кури загребуть!..